

Naš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istocasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin, brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo trislojna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin, za 1., 2.-oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebinska: Vojne ne bo! — Tudi na Štajerskem bo! — N. V. Gogolj. — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Razno. — Književnost. — Raznoterosti: Sedanje stanje vojaškega zrakoplovstva. Razno.

Podlistek: Suzana in Danijel. — Dve pismi.

Vojne ne bo!

Vojna negotovost, ki je še pred dobrim tednom razburjala duhove, je danes pojasnjena. Nevarnosti ni nobene več in kriza na Balkanu se je v ugodnem zmislu rešila. Poročali smo danes teden, da se je prestolonaslednik Jurij odpovedal vsem pravicam do prestola in obenem izrekli mnenje, da je s tem korakom nevarnost odstranjena. Tudi nagibe, ki so vodili Jurija do odpovedi, smo pojasnili. Srbija je potem, ko je Rusija priznala aneksijo Bosne, ostala osamljena in ji ni nič drugega kazalo, nego podati se v boj brez upa zmage ali pa kapitulirati. Treznejši elementi v Srbiji so zmagali — in prav so storili. Vedelo se bi že naprej, da je vsak oborožen upor zoper mogočnega soseda brezvspešen in da bi Srbija šla v svojo pogubo, ako ne odneha. Pritisnile so pa nanjo še velevlasti in Srbija je vse to storila, kar so velevlasti zahtevale. V sredo je srbski poslanik Simič izročil našemu zunanjemu ministru noto, kakor so jo velevlasti sestavile, in ki se glasi: „Srbija prizna, da vsled aneksije Bosne in Hercegovine ni tangirana v svojih pravicah in da se bo prilagodila sklepu, ki ga bodo storile velesile z ozirom na člen 25. berlinske pogodbe. Ustrezajoč nasvetom velesil se obveže, da opusti protestno in uporno stanje, katero je od oktobra prejšnjega leta zoper anek-

Suzana in Danijel.

Apokrifčna povest, pojasnil Ezav ben Naftali.

Javna sodna razprava je bila končana; Babilonski židje so lažnjiva tožitelja, hudobna starca, ki sta hotela Suzano zapeljati, spravili s kameni na drugi svet ter glasno slavili modrega sodnika, ki je rešil nedolžnost ter preskrbel ljudstvu zabavo. Danijel se je pa skromno hotel umakniti slavljenu. Ko se je hotel pri zadnjih vratih splaziti domov, je čutil, da je njegovo roko prijala druga roka in ta roka je bila mehka in gorka. Obrnil se je in zagledal Suzano. Hudobna starca sta ji z obličja strgala pajčolan in nezakrita se je blestela njena lepota. Lasje so ji bili črnorjavi, koža kakor beli vosek in z milimi očmi se je proseče in ganjena ozirala vanj, dočim so ji listom purpurne rože podobne ustnice šepetale:

„Kako naj se Ti zahvalim, rešitelj moj?“

Danijel ji je strmel v obraz, kakor bi jo v tem hipu prvokrat videl; potem so mu oči begale po njenem telesu, čigar polne in krasne postave ni mogla zakrivati nagubana obleka. Potem jo je zopet pogledal in drzen odgovor mu je bil na jeziku, toda premagal se je in nekako mrzlo odgovoril:

Storil sem le, kar mi je narekovala pravica, in če zasluži to kako plačilo, sem je v tem hipu že dobil.

sijo zavzela in je pripravljena smer svoje sedanje politike napram Avstro-Ogrski spremeniti in v bodoče v prijateljskih odnosih z njo živeti. V zmislu teh izvajanj in zaupajoč miroljubnim namenom Avstro-Ogrske, bo Srbija svojo armado glede organizacije, dislokacije in števila postavila na stanje spomladi 1908. Razorožila bo prostovoljce in bande ter zabranila, da bi se nove iregularne čete na njenem ozemlju zbirale.“

Poslej se bodo med Avstro-Ogrsko in Srbijo pričela pogajanja glede gospodarskih vprašanj in upati je, da bodo Srbi vsaj to dosegli, da bodo dobili železniško zvezo z jadranskim morjem. Iz vsega srca želimo, da bi se mir povrnil v to deželo, čeprav bo še mnogo trpela na notranjih homatijah. Vojaštvo ni zadovoljno s kapitulacijo in Srbiji bo zlasti težko razorožiti vstaške čete ob Drini, ki so že komaj čakale na vpad v Bosno.

Da je avstrijska diplomacija pridobila s tako poravnavo balkanske krize veliko zmago, je brez pridržka treba priznati. Seveda so različne okolnosti bile povod, da se je za Avstrijo vse tako ugodno rešilo. Diplomatični manevri ruskega zunanjega ministra Izvoljskega niso zadovoljili. Srbe je toliko časa vodil za nos ter povzročil v deželi tako zmage upajoče razpoloženje, končno jih je pa pustil na cedilu. Izvoljski bo kriv tudi posledic, ki bodo nastale v Srbiji v notranjepolitičnem položaju. Brez vsega se to ne bo končalo in bojimo se, da bodo v bratski deželi nastale še težke notranje krize, izpremembe na prestolu in bogve kaj še. Princ Jurij vstopi baje zopet v rusko armado.

Mehko gorko roko je pa v mislih še vedno trdno držal.

Tedaj se je slišal kričeč glas:

„Ne, ne, tako nama ne uideš. Ali naj ljudje porečejo, bogati Jojakim se ni hvaležnega izkazal proti branitelju njegove žene? Pristojbine plačam dvojno, trojno, če hočeš in rad še več storim. Ali imaš dolgove kakor navadno mladi ljudje? Povej mi odkrito, za par pesti zeklov mi ni nič, saj jih imam, Jehovu bodi hvala.“

„Ali hočeš naju z zaničljivim denarjem odkupiti od dolžnosti napram plemenitemu mladeniču?“ je očitajoče rekla Suzana. Pri tem je stisnila roko plemenitega mladeniča, ki je njeno še vedno v mislih držal.

„Zaničljiv denar, zaničljiv denar!“ se je hudoval Jojakim. „Ali Ti kaj škoduje, da Ti ni treba več delati mašnih oblek za Baalove duhovnike kakor v hiši Helkija, Tvojega pobožnega očeta? No, če se mu pa denar gabi, dobro, obedoval bo pa vendar pri bogatem Jojakimu. Suzana, zlato moje, prigovarjaj mu, da se ne bo pretrdo držal.“

Suzana ga je že pregovorila, a le z očmi. Rade volje je šel z njima. Suzana in Danijel sta počasi šla drug poleg drugega, vendar so Jojakimove kratke noge komaj odnašale njegov z mastjo zaliti trebuh naprej. In dočim sta Suzana in Danijel zamišljeno gledala zdaj pred se,

Tudi na Štajerskem hoj!

Klerikalci so povsod enaki! Biegen oder brechen! Ali se mi ukloniš in pripoznaš mene kot svojega gospodarja, ali te pa zlomim in potlačim, to je njih potrpežljivost in naj pri tem še taki skupni interesi trpe, ki naravnost zahtevajo složno postopanje.

Na Štajerskem so zdaj tri slovenske stranke. Mlada narodna stranka, kmečka zveza ali klerikalna in pa konservativna ali slogaška stranka, ki stoji še vedno na stališču, da je treba štajerskim Slovincem složno postopati zoper skupnega sovražnika. Od deželnih slovenskih poslancev je največ pripadnikov te stranke in odkrita klerikalca sta le dva.

Za prihodnje deželnozborske volitve, ki se v kratkem vrše, so se začela kompromisna pogajanja med vsemi tremi strankami. Na tozadnem sestanku v Mariboru sta predlagali narodna in konservativna stranka, naj se trinajst mandatov, ki pripadajo Slovincem v deželni zboru, razdeli tako, da dobi narodna stranka štiri, konservativna tri in klerikalna stranka šest mandatov. S stališča narodne stranke je zahteva po štirih mandatih gotovo skromna in stranka je to storila le z ozirom na narodni položaj, ker so se razmere med Slovenci in Nemci tudi na Štajerskem po 20. septembru zelo poostriale. Potrebno bi bilo torej, da bi vse slovenske stranke složno nastopile v volilni borbi ter tako pokazale Nemcem, da so vsaj v tako važnih vprašanjih Slovenci edini. Da se to ni zgodilo, so krivi klerikalci!

Tem že od vsega početka ni bilo dosti za kompromis in njih voditelj dr. Korošec je pred

zdaj drug drugemu v oči, je Jojakim mrmral v brado:

„Zaničljiv denar — ničvreden denar — toda dobremu obedu se le ni odrekel. O saj poznam učenjake, te lačenbergerje.“

Tudi pri obedu sta bila oba zamišljena in sta le malo vzela od množine jedil, katerim je pa Jojakim izkazoval vso čast. Nihče ni nič govoril, ker je vsak imel kaj boljšega delati. Ko je pa gospodar za poobede razlomil granatno jabolko ter emokajoč srkal meso, je postal zgovoren.

„Lepa reč s pravno učenostjo, toda nas eden se ne vtegne pečati s takimi rečmi. Ali se že dolgo baviš s to znanostjo? Interesanten slučaj s Suzano, kajne?“

„Zelo interesanten,“ je odgovoril Danijel, „izkoristiti ga nameravam kot predmet znanstvene razprave za naše juristične letopise.“

„Znanstvena razprava — prav dobro. V nji bo imenovano tudi moje ime. Kajpada! In ves proces se bo potem ovekovečil v terakoti? Izvrstno. Le obširno napravi.“

„Hm, ja,“ je obotavljaje rekel Danijel.

„No, kakšne ovire so pa pri tem? Rabiš-li kak predujem? Ali naj opeko kupim?“

„Tega ne. Toda vsega dogodka še ne poznam natanko, predvsem se moram prepričati o prostoru, kjer se je vse to vršilo. Morda me

kratkim izdal geslo, češ, pogajajmo se z liberalci, ker se že moramo, toda stavili bomo take pogoje, da jih ne bodo mogli sprejeti. In res se je to pokazalo na način, da kmečka zveza na kompromisnem sestanku ni zavzela prav nikakega stališča in se tudi ni izrazila, če se ji predlogi glede razdelitve mandatov zde sprejemljivi, ali pretirani ali potrebni izpremembe. Ta sestanek se je vršil 20. marca, 24. marca so pa klerikalci na zaupnem shodu sklenili, da postavijo v vseh slovenskih volilnih okrajih lastne kandidate in sicer z motivacijo, „ker niti narodna stranka niti stranka zedinjenih Slovencev nista ponudili nobenih pogojev za stvarno podlago trajne sloge med spodnještajerskimi Slovenci...“ in ker bi bila klerikalna stranka v deželnem zboru s svojimi poslanci v manjšini in popolnoma vezana na obe nasprotni slovenski stranki.

Klerikalci so bili še tako nesramni, da so v utemeljevanje svojega sklepa zapisali besede: „Kmečka stranka je vedno pripravljena z ozirom na naše težavne narodne boje omogočiti složno delovanje vseh spodnještajerskih Slovencev. Toda oni si predstavljajo slogo v tem, da se določi skupen politični, narodni, gospodarski in prosvetni program, v vsakokratnem razdeljevanju mandatov ob času volitev pa ne vidi nobene sloge.“

To je velikanska hinavščina, kajti če bi stranka res hotela kakšno slogo, bi prišla z gotovimi predlogi na dan, toda pri kompromisnem sestanku so se njeni zastopniki zadržali popolnoma pasivno in niso rekli ne bev ne mev, po sebi umevno, ker so že a priori bili zoper vsako slogo, zoper vsak kompromis. Hinavsko je torej, zavijati oči proti nebu ter reči, da bi bil za stranko tak kompromis nečasten, ko se stranka niti v nikaka pogajanja ni spustila, ampak le molče vzela na znanje predloge nasprotnih strank.

Torej se bo po krivdi klerikalcev vršil med spodnještajerskimi Slovenci za deželno-zborske volitve **bratomorni boj**. Vprašamo, ali je treba na meji, kjer na vseh straneh sili Nemeec v deželo, cepiti narodne moči; ali je treba Nemcem kazati razcepljenost slovenskih vrst, ki si bodo sovražno stale nasproti? V našem listu smo že parkrat označili stališče v tem vprašanju. Rekli smo, da si na Kranjskem lahko špogamo te stvari, da se gremo liberalce in klerikalce, a na slovenskih mejah se moramo pokazati složne proti sovragu Nemcu.

Zadonele bodo sedaj po lepih slovenskih štajerskih gorica h bojne trombe, vera bo spet v nevarnosti in mariborski odrešeniki jo bodo reševali. Slovenski kmetje si bodo ležali v laseh, sovrašтво bo nastalo po vaseh in v rodbinah: hi klerikalce, hi liberalce!

spremiš v svoj vrt, mi pokažeš prostor in mi opišeš —

„Jaz? Ali sem bil morda zraven? Opisovati tega ne more nihče razen Suzane, ker sta oba grdobeža mrtva. Suzana, pelji ga na vrt in ga natančno pouči o vsem.“

„Ali naju spremljaš?“ je žena boječe vprašala.

„Kako naj pa utegnem? Ali nisem že dve uri zamudil s sodno obravnavo? Pošto v Sidon moram odpraviti.“

„Saj ne boš preveč zamudil.“

„O, potem pa slabo poznaš učenjake. Dokler bo ta vse okolnosti prestudiral, bo čisto lahko minilo par ur. Torej naprej, otroka.“

„Ali mora biti?“

„Znanost zahteva, saj slišiš, znanost.“

„Znanost!“ je proseče ponovil Danijel.

„Znanost!“ je zdihnila Suzana.

Ko sta odšla, se je Jojakim zleknil po preprogi, zamrmral: znanost — ničvreden denar — in potem ni rekel ničesar več. —

*

„Tukaj je prostor za kopel,“ je tiho rekla Suzana.

„Prav dobro. Dovolj, da ga premerim s svojimi koraki po dolgoti in širokosti. Dobro! Ko si dospela sem, si poslala dekle proč —“

In na dan bodo prilezli Nemci in nemčurji pod štajercijansko zastavo. Na tihem se že pripravljajo in razpošiljajo vabila na shod „Štajerčeve“ stranke. Na teh vabilih sta podpisana znani ptujski župan in načelnik pretepačev ob glavni skupščini Ciril Metodovi v Ptuj, pek Ornig ter žganjar Straschill, ki je obogatel od slovenskih odjemalcev. Štajercijanci bodo v par okrajih postavili lastne kandidate in ker računajo na podporo Nemcev, ki jim je zagotovljena, ker so sami hujši od Nemcev, bodo postali nevarni zlasti v mešanih okrajih na severni meji.

Volilno vrvenje na Štajerskem bo torej veliko in danes se še prav nič ne more presoditi, kakšno razmerje bo nastalo po izvršenih volitvah. Štirje dosedanji deželni poslanci, ki imajo gotovo veliko zaslug za štajerske Slovence, bodo ravno zato, ker se brezpogojno ne pokore klerikalnim mogotcem, prišli v težaven položaj, da morda niti izvoljeni ne bodo. Imeli bomo v kakšnem okraju kar štiri kandidate in bo torej prav gotovo marsikje prišlo do ožjih volitev, ko bi vendar lahko takoj pri prvi volitvi prodrli slovenski kandidatje na celi črti — seveda le na podlagi sloge.

Ošabnim in mogočnim klerikalcem, ki so odklonili kompromis, le želimo, da bi v svoji ošabnosti doživeli velikansko blamažo in da bi niti šestih mandatov ne pridobili, katerih niso marali.

N. V. Gogolj.

(K stoletnici njegovega rojstva.)

Ni prav, ako pustimo Slovenci iti mimo sebe važne jubileje, spominske dneve in obletnice ter s tem zamudimo priliko povedati nekaj misli, ki jih moramo ob taki priložnosti povedati. Istotako, kakor naši jubileji itd. so za nas važni jubileji slovanstva sploh, kajti le v takem medsebojnem spoznavanju, ali, recimo, v nekakem skupnem življenju, bo rastla takozvana vzajemnost in naše skupno kulturno življenje. Tak splošni skupni slovanski jubilej je gotovo tudi stoletnica Gogolja, ki jo obhajamo v teh dneh. (Gogolj je bil rojen 1. aprila (po ruskem koledarju 19. marca) v Soročincih na meji poltavskega in nivgorodskega okrožja leta 1809.) Gogolj sicer ni bil nikak glasnik kričečega panslavizma, vendar je s svojim delom posegel tako globoko v slovanstvo, da noben slovanski narod njegovega jubileja molče ne more in ne sme preiti. Genij Gogoljev je kakor ogenj v središču, ki ogreje ne le sočasno življenje ter mu kaže nova pota in nove cilje, ampak ostane kot tak za vse veke ter tvori silo prehoda iz enega stadija v drugi in obenem kaže one večne ne-

„Da, po balzam in milo in da zaklenejo vrtna vrata.“

„Dobro. Balzama in mila nama ni treba, vrata bom pa jaz zaklenil.“

„Čemu pa?“

„Slučaj mi je le potem mogoče presoditi.“

Ko se je vrnil, je začudeno rekel:

„Saj vendar nisi oblečena šla v kopel?“

„Gotovo ne; medtem ko so dekle odšle, sem slekla obleko.“

„Torej stori tudi zdaj tako, toda ravno tako kakor dotični dan.“

„Ali to tudi zahteva znanost?“

„Kako vendar vprašaš? Kako naj si pa drugače ves dogodek predstavljam?“

Suzana je vzdihnila, a vendar storila kakor ji je ukazal. Z največjo pazljivostjo, z vso znanstveno resnobo je Danijel sledil vsaki njeni kretnji in videl, kako so se kakor slonova kost bleščeči udje oprostili obleke.

„Tako je torej ležala Tvoja obleka na trati in Ti si sedela na nji čakajoč dekle — natanko tako?“

„Zdi se mi.“

„Potem sta prišla starca; eden najbrž od desne strani? Dobro. In ta Te je objel, kajne? Gotovo okrog pasa — tako?“

„Ne, okrog vratu.“

„Nesramnež! Na ta način torej. In drugi stavec pa od leve!“

dosežne cilje lepote in resnice, po katerih hrenimo vsi in povsod. Tako se je Gogolj kmalu prestavil tudi k nam. Letopisi „Slov. Maticice“ so že v 70tih letih prinesli prevode njegovih del. (Taras Buljba, kako se je sprl Ivan Ivanovič z Ivanom Nikoforičem) in v letih 80tih smo dobili krasen prevod njegovih „Mrtvih duš“, ki so še danes eden najlepših matičinih prevodov in smo jih tako imeli mnogo prej, nego drugod, v svojem jeziku. Njegovega „Revizorja“ smo imeli priliko videti na slovenskem odru in ob petdesetletnici smo dobili krasen prevod njegovega „Plašča“ in „Božičnega večera“ s primernim uvodom v „Slovanski knjižnici.“ Poslej smo imeli priliko čitati prevode njegovih manjših del v raznih slovenskih listih „Domovina“, „Naš List“ itd. Govorilo in pisalo se je, da je Gogolj uplival na moderno slovensko literaturo, na Cankarja itd., kar ni brez povoda. Gogolj je tvoril prehod v ruski književnosti in kot sila prehoda bo uplival vedno in povsod, če ne njegova dela, pa gotovo njegov duh.

Pričakovati je torej bilo, da bo naša Slovenska Matica ob tej priliki izdala letos zbirko njegovih del, posebno, ker so prevodi v njenih starejših letopisih zastareli, težki, današnjemu inteligentu skoraj neprebavljivi. (Preložil jih je v tedanjem slogu Gorenjec-Podgoričan). Toda letošnja knjižnica prevodov iz svetovne literature prinese drugo zelo važno delo iz ruščine „Puškinovega Evgenija Onjegina“ in tako Slov. Matica za letos Gogoljevega jubileja s kakim delom ne bo proslavila, želeti pa bi bilo, da prejkoslej poda svojim članom delo, ki bo vredno stalo poleg prevoda „Mrtvih duš.“

Pri vsem tem moremo trditi, da Gogolj pri nas ni neznan, in če izražamo željo, da dobimo v svojo literaturo še nekaj zbirk njegovih del, je to le dokaz, da ga visoko cenimo in si želimo njegovega osvežujočega duha.

*

Moj oče je bil kmet, ampak ljubil je knjige in je imel veliko knjižnico. Med raznimi stariimi molitveniki in Mohorjevimi knjigami sem našel kot mlad študent tudi Gogoljeve „Mrtve duše.“ Bile so res mrtve, kajti ne vem, če jih je sploh kdo čital v vasi. Bilo so preveč ruske, nego da bi mogle zanimati kmeta. Tudi mene kot nižjegimnazijca na počitnicah, ki je posegel po knjigah iz samega dolgega časa, niso zanimale. Prišel sem do 120. strani in sem odložil knjigo. Zdelo se mi je sicer, da mora biti to nekaj posebnega, ampak, ker tam ni bilo nič romantičnega, kakor pri Jurčiču, me knjiga ni vabila, zdela se mi je dolgočasna. Toda, ko sem prišel na počitnice, ležale so „Mrtve duše“ zopet tako vabljivo med molitveniki in tudi, če sem iskal kaj družega, so mi prišle zopet in

„Ta je bil, če se mi prav dozdeva, še bolj vsiljiv.“

„Morda takole? Ta nesramnež! In potem?“

„Potem sem zakričala in onadva sta tudi zakričala ter tekla k vrtnim vratom. Zdaj veš vse, kar se je zgodilo. Zdaj tudi lahko roke proč vzameš.“

„Potrpi. Da se to hudodelstvo v vsem obsegu pregleda, je treba pomisliti, kaj se bi še lahko zgodilo. Recimo, da bi Ti strah usta zaprl ali da bi se hudobneža zanesla nato, da Te ne bo nihče slišal: Kaj pa potem?“

„Kaj potem?“ je zamišljeno rekla Suzana.

„Ali bi Te ne poljubovala? Tako in tako in vedno iznova.“

„Tako, si mislim, bi me starca gotovo ne poljubovala,“ je rekla Suzana s slabim glasom.

„In s tem še ni dovolj!“

„Še ne —?“

Večerno solnce se je v zlatu kopalo na cvetoči trati in na tihih vodi, grmovje je izdihvalo močnejši vonj, slaveci in cvrčki so za stavo muzicirali in v smeri proti hiši se je slišalo pri-tajeno smrčanje.

„Ali res misliš, da bi se mi tako zgodilo?“ je vprašala za nekaj časa Suzana.

„Prav gotovo.“

„Toda, saj bi se vendar branila.“

„Pomisli, dragica, da sta bila dva!“ —

zopet pod roke. Vzel sem jih iznova v roke in sem čital iznova. Prečital sem skoro do konca, toda brez užitka, kajti bil sem človek, ki hlasta po knjigi le za „romantičnimi dogodki!“ kakor nas je vzgojila šola, knjiga in življenje. Zato tudi zdaj „Mrtve duše“ niso bile po moji volji, in nisem se čudil, da so bile lepo ohranjene, nepomazane, kakor so to bile druge knjige, ki so se brale po hišah, po vaseh. Toda naposled sem si stavil vprašanje, ali bi se bila knjiga sploh prestavila na slovensko, ko bi ne bila res dobra, znamenita, važna itd. Tako sem vzel ob prvih velikonočnih počitnicah „Mrtve duše“ zopet v roke. Prvič sem čital počasi s premislekom, prvič sem iskal v knjigi kaj drugega, nego poljubov in presenečenj, prvič sem čutil, da je polje umetnosti širše nego romantika. Prvič sem se takrat s solzami smejal in s tem sem stopil v nov svet. Poslej je postal Gogolj moj ljubljenec. „Mrtve duše“ sem vzel seboj in jih priporočal svojim tovarišem, toda nobeden jih ni zmagal, — vračali so jih s primernimi opombami, dokler se mi nazadnje niso zgubile. Ne vem, kje je zdaj ta knjiga, ki je bila prva v mojem življenju, da sem jo čital z ljubeznijo.

Po rojstvu je bil torej Gogolj Malorus. L. 1828. je prišel v Peterburg iskat si uredniškega mesta, pa ni mogel najti sebi primerne. Potem je postal igravec iz potrebe, a tu ni dosegel posebnih uspehov. L. 1830. je dobil nižje mesto v ministrstvu carskega doma in je postal brez potrebnih vednosti in zmožnosti profesor na raznih zavodih. Zato je l. 1836. zapustil ta poklic in je hotel postati pisatelj. Ponudila se mu je kmalu prilika popotovati po Evropi, kar je bila že tedaj nekaka potreba višjih ruskih slojev, ali recimo moda, ki se je bolj in bolj uveljavljala. Tako je videl Rim (1837. l.) in pozneje (1845. l.) je prišel tudi v Pariz. Toda na njega tujina ni uplivala, kakor na sočasne pisatelje iste dobe. Gogolj je bil preveč ruska duša, nego da bi ga bilo moglo sploh kaj zmotiti pri njegovi umetniški poti. Kakor ni uplivala klasična umetnost Italije in Rima, niti socijalistično gibanje sočasne Francije, tako ni vplivalo nanj niti slovansko gibanje 30tih let, niti poljska revolucija s svojimi emigranti, niti slavjanofilsko gibanje v Rusiji. Pred njim je ležala le ena uganka, uganka Rusije, in to je hotel razrešiti. Komu, kdor je bral „Mrtve duše“, ne zvone v ušesih še besede, ki stoje na zadnji strani, kjer pisatelj v duhu spremlja bričko Čičikova, ko drči naprej in se zraven sprašuje: kam gre tvoja pot, Rusija itd. Da, rusko vprašanje je takrat dozorelo in treba ga je bilo razrešiti. To je čutil Gogoljev duh. Zato so tako kmalu stopili na njegovo pot duhovi, ki so pokazali Rusijo, njenega človeka, nje dušo in nje problem v pravi luči, geniji, ki jih danes pozna sve-

tovna kultura: Turgenjev, Tolstoj, Dostojevski, Gončarov i. dr. Zato se Gogolj z opravičenostjo imenuje „pervonačelnik Rusije.“ On je ustanovitelj onega ruskega realizma, ki je dal ruski umetnosti, mišljenju in življenju novo smer, ki je pokazal Rusijo v pravi luči ter ji kazal pot bodočnosti, obenem pa je isti realizem dal Rusiji duhove in dela, ki so bili zmožni vplivati i doma i na sočasno kulturno Evropo sploh. Ž njim pa se začena tudi oni veliki preobrat, ki pomeni demokratizacijo kulture v Rusiji. „Z Gogoljem preneha biti literatura v Rusiji okrasje salonov in postane last ljudske mase; z njim tudi preneha biti last enega naroda, ter stopi v krog svetovne literature,“ pravi A. Volkonski. Seveda, kakor sploh ni bilo vse to Gogoljevo delo, ampak delo časa, razvoja, Gogolj je bil le duh, ki je globoko pojmlil čas in razmere, ki je videl svojo domovino v jasni luči, ki je poznal nje hibe, nje potrebe in nje pomen. Pregledal je z bistrim okom preteklost, sedanjost in bodočnost in da bi vzbudil zanimanje zanjo, je podal sedanjost na odru in v knjigah in to kar je podal, je bila satira, maškerada, krinka, toda resnično je bilo vse, da je car, ko se je vračal od njegovega „Revizorja“, rekel: Vsak je slišal svoje, a jaz največ. In ljudje, ki so to videli na odru ali so čitali v knjigah, so spoznali, smejali so se od srca, toda smeh je padal v srce nazaj z veliko težo. Prišlo je vprašanje: Ali naj igramo maškerado, ali naj začnemo resno življenje. Kako se je razrešilo to vprašanje, v tem je bila bodočnost Rusije.

(Konec prih.)

Politične vesti.

Državni zbor se snide zopet kakor poročajo „Nar. Listy“ dne 20. aprila, ako bi pred ne nastala vojska. Socialni odsek se snide že nekoliko dni pred ter začne zopet svoje delovanje. Na dnevnem redu pomladnega zasedanja stoje: aneksijski predlog, redni proračun in predlog a socijalnem zavarovanju.

Premena v skupnih ministrstvih. „Tagespост“ poroča iz Budimpešte, da bodo po rešitvi vnanje krize odstopili vsi trije skupni ministri. Bar. Aehrenthalov naslednik bo vsekako Madžar. Kot kandidatje se imenujejo: nekdanji min. predsednik Koloman Szell, dr. Wekerle, grof Andrassy ali pa zaupnik prestolonaslednika grof Zichy.

V ogrskem parlamentu je bil sprejet zakon o kongruu v tretjem čitanju. Ta zakon je kakor vsi, katere je izdelal grof Apponyi, minister za uk in bogočastje, novo sredstvo, s katerim se bodo to pot duhovniki uklenili v jarem madžarske državne ideje. Posebno na-

„Ej, mi smo drugačni ljudje,“ je Jojakim večkrat rekel in to tem pogostnejše in z večjim povdarkom ter norčavim pogledom ponavljal.

Ko je prišla pomlad v deželo, so v Jojakimovi hiši praznovali veliko slavnost. Imel je veselje, ki mu je bilo več let odrečeno, dediča svojega je sprejel v zvezo očetov. Helkija z ženo vred se je veselil s svojim zetom. In Danijel je postal velik pred ljudstvom od tega dne in potem vedno in vedno.

Dve stari pismi.

Dr. Grossmann je našel v starih pismih svoje rodbine dve zanimivi pismi. Eno datira iz Neapola 25. aprila 1822, drugo je iz revolucionarnega leta 1847. Prvo se glasi doslovno tako:

Neapel 25. Den Aprila 1822.

Moj najlublneishi Ozha no Mati Jas Vash pinishen Sin Vas lubleno posdravin ino van shelin vse dobro is zelega mojega Serza Kaj mene on gre Jaz Sem She hvala bogi Sploh sdrav tak kak sem od vas odisha ali pa moji lubleni Starižhi Jas Se sdaj mogozhnodalez od vas snaidem neimretiam v toj Shestoj Dsheli She 9. marshof no tri sa Rimon to je kres 83. Marshof od Marbroga pa vas lubleno prosim moji lubleni Starishi kaj bi meni na mo Gvand

vdušenje vseh madžarskih poslancev je vzbudil oni paragraf, ki določa, da državna podpora ne pritiče duhovniku, ki ne zna madžarski. Sam glavni govornik klerikalne ljudske stranke, čanadski škof Černoč (Csernoh), ki je poslanec za Ogrsko Skalico, se je odločno izjavil za ta paragraf. To je lep dokaz, da se katoliška cerkev na Ogrskem v sporazumljenju s škofi stavi v službo madžarizacije ter se materijalnim koristim na ljubo zaslužuje madžarski državi.

Jz slovenskih dežel.

Boj na Štajerskem! V posebnem članku opozarjamo, da so se kompromisna pogajanja za deželnozborske volitve na Štajerskem med slovenskimi strankami razbila in sicer vsled krivde klerikalcev, ki hočejo vse Slovence pristojee mandate v svojo bisago potlačiti. Obsojamo to taktiko še enkrat, toda pomagati ne moremo. Narodna stranka bo imela jutri 4. aprila svoj glavni zbor in tukaj se bo po našem mnenju dostojno ožigosalo in obsodilo nepošteno, neznačajno, zahrbtno in protinarodno postopanje dr. Korošca in njegove stranke. O tem zboru prinesli bomo obširnejše poročilo.

Nemški celjski trgovci in obrtniki razpošiljajo po deželi v veliki meri nemške reklamne lepake in blokkoledarje. V čakalnici na kolodvoru Videm-Krško priporoča bivši celjski urar P. Almoslechner: veliki izberi po zmernih cenah. Zaprisežen sodnijski ceniteg. Slovenci, kdor ne zna našega jezika, ne potrebuje tudi našega denarja!

Obrtne zadruga in društva, ki reflektirajo na kako podporo iz štaj. obrtnopospešev. urada, morajo svoje prošnje vložiti že v prvi polovici tekočega leta.

Zasramovanje slovenskega jezika pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Brežicah. C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah je poslalo občini Bojsno v zadevi občinskih volitev sledeči dopis: C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah dne 11. sušca 1909. Štev. 7664. Bojsno volitev občinskega predstojništva. Občinskemu predstojništvu na Bojsnem. Naroča se da ima doiti novo izvoljeno občinsko predstojništvo na obljubu dne 20. sušca 1909 ob 10. uri predpod. Občinski odbor se pozva na to uredovanje sim priti. C. kr. okrajni glavar.

Deželnozborska volitev v kmečkih skupinah na Koroškem. Dne 29. t. m. so volile kmečke občine. Odločitev je padla kar pri prvih volitvah. Izvoljena sta dva Slovenca (dozdaj so imeli Slovenci v deželnem zboru samo Grafenauerja!), 11 nemških nacionalcev in 2 nemška klerikalca. Izvoljen je Slovenec Grafenauer v vol. okraju Pliberk-Železna

„Kaj pa premišljuješ?“ je po nadaljnem odmoru vprašal Danijel.

„Premišlujem o tem, kako lahko bi se hudodelstvo ponovilo.“

„Tako hitro pa ne,“ je Danijel opomnil ne brez nevolje.

„Pomisli, dragec, da sta bila dva!“

*

Zdehajoč je sprejel Jojakim vrnivša se učenjaka.

„Ali je znanstvena preiskava dovršena?“

„Upeljana je,“ je odgovoril Danijel, „toda treba je rešiti še marsikatero dvome. Preiskavanja bom moral nadaljevati.“

„Dobro, mladi mož, le temeljito in vestno v opravilu, to je tudi moje načelo. Pridi jutri zopet ali kadar se ti poljubi. In Ti, Suzana, ali izprevidiš zdaj, kakšen pomen ima znanost?“

„Izprevidim, kakšnim nevarnostim sem ušla in kakšno zahvalo sem dolžna Danijelu.“

„Morda jaz ne?“

„Tudi Ti, zate je posebno veliko storil, ker je mene Tebi rešil,“ je posebno pristavila.

Meseci so pretekli in Danijel je vneto nadaljeval svoje studije. Tudi norčevanje Jojakimovo ga ni motilo, da učenjaki neprestano studirajo, a vendar kakšnega vspeha svojih studij ne pokažejo.

lepo merkali kaj mega ne bi kam sapravili kaj ti zhimo Jas gda Skoro nasaj prishu te bi rad pa vse tisto noza pa tista 2. mizelna pshenize zhi She Ste ne Odali vas tudi prosim kaj bi varvali kaj zhi bi Jaz gda Skoro prisha Kaj bi Si te kaj leshi pomaga Jaz tudi lepo posdravin Andrasha Kshela no njih lepo prosim zhe je tista Rezh pri njih Kaj bi meni na tisto merkali no ga prosim Kaj zhi bi mi Ozha ne bi mogli pisati kaj bi mi te on pisa Kajti Jas mozno jako shelim vediti kak je kaj doma zdaj pa Jaz bi rad veda kaj zhi kaj Regrote- rajo no zhi je kaj Druga novega zhuti Jaz van naznanje dam kaj smo vsi drugi kaj Smo odishli Smo She vkup Samo Vido Andrashižh je je she leto kaj je vmerja v Ketti Sdaj Jaz dohonzhan mojo Slabo pisanje no vas vse lubleno po posdravin moj lubi Ozha no Matér Brate no Sestre ino prosim lepo moje Brate kaj bi se lepo sadershadi kajti zhido se lepo sadershali te bojo tudi od vse lubleni

Dragi moji ljudje Jaz bi van tudi rad eno takshna zhudnovitno rezh nasnanje da Kaj Jas vsakshi den vidim najmretü prozh od totega Mesta Neapel 2. vuri je ena velika gora kera Den no Nozh strashno gori ino letos je na 26. den Februara tak gorela kaj je dve uri prozh od gore tista shverza tekla ino pa tisto je ne Dushe terpelo kak 6 Dni gori Sploh lipa 2. krat vleti shenajbole She gori Kres 3000 let pa

Kaplja z 877 glasovi proti L. Pristovu, kandidatu nemških nacionalcev (277 glasov), dalje je izvoljen Slovenec Florijan Ellersdorfer v volilnem okraju Beljak - Dobrla vas z 748 glasovi proti nem. nacionalcu Rösche (523 glasov). Lepo manjšino so dosegli Slovenci v vol. okraju Celovec okolica-Borovlje, kjer je dobil slov. kandidat Ivan Štrukel 722 glasov proti 1350 nemško-nacionalnim, ravnotako v vol. okraju Beljak-Paternion-Rožek slovenski kandidat Ivan Vošpernik 774 glasov proti 1090 — 1160 nemškimi, dalje v vol. okraju Trbiž-Podklošter slov. kand. Jožef Škrbina 221 glasov proti 338 nemškimi. To je gotovo lep uspeh pri zadnjih volitvah, še lepši pa bi bil, da se giblje koroška slov. politika v bolj umerjenem in ne tako ekskluzivno klerikalnem duhu.

Ožje deželnozborske volitve v splošni skupini na Koroškem so za Slovence slabo izpale. Grafenauer je dobil 6052 glasov, Metnitz pa 7783 glasov, to pa le raditega, ker so socijalni demokratje volili Metniza. Zdi se nam, da je bil najbrž kompromis med nemškimi nacionalci in socijalnimi demokrati, ker so poslednji prodrli s svojim kandidatom Eichom v beljaškem okraju, kajti pri prvi volitvi je dobil nemški nacionalcec 3261, socijalni demokrat pa 3102 glasov, pri ožji volitvi pa nemški nacionalcec le okrog 700 glasov, ker so Nemci glasovali za socijalnega demokrata. Položaj v deželnem zboru je zdaj ta, da bodo Slovenci imeli dva poslance, nemški klerikalci dva, socijalni demokratje enega, vsi drugi poslanci so nemški nacionalci. Ako se torej vse opozicijske stranke združijo, ne dosežejo ničesar. S tem je torej Koroška zopet za šest let izročena zagriženim nemškimi nacionalcem na milost in nemilost. O priliki bomo o teh volitvah še govorili zlasti z ozirom na nastop slovenske stranke.

Kapun — Gallinger. Dež. sod. svetnik in vodja okr. sodišča v Velikovecu Alfons Kapun je začutil v sebi kri nemškega kapuna in si je z dovoljenjem oblasti premenil ime v Alfons Gallinger.

Tržaški Slovenci. Kakor smo že poročali, se nameravajo tržaški Slovenci vdeležiti prihodnjih občinskih oziroma deželnozborskih volitev tudi v mestu samem in je bil v ta namen sklican v nedeljo shod volilcev v Narodnem domu. Na tem shodu se je apeliralo na slogo ne samo vseh Slovencev, ampak tudi vseh tržaških Slovanov. Upanja na kakšno zmago v mestu ni skoro nikakega, toda tržaški Slovani morajo manifestirati svoj življenski obstoj ter pokazati Lahom in Nemcem, koliko jih je. Tekom zadnjega časa se je med tržaškimi Slovenci pojavila neka klerikalna struja, ki ni zadovoljna z dosedanjo taktiko političnih voditeljev Slovencev. Očividno je, da ta struja ne sme

in ne more pri bodočih volitvah nasprotovati skupnemu nastopu Slovencev, kajti doslej se ni še prav ničesar prigodilo, kar bi mogli izrabljati klerikalci proti sebi. Zato pa upamo, da se bodo vsi tržaški Slovenci kakor en mož odzvali pozivu nedeljskega shoda na složni nastop tržaških Slovencev!

Gospodarska povzdiga Istre. Vsled inicijative poslancev dr. Laginje in dr. Rizzija so se pretečeno sredo sešli v Trstu vsi novoizvoljeni istrski deželni poslanci brez razlike strank. Izdelal se je program za gospodarsko povzdigo Istre. Upanje je, da bo vlada pripomogla k akciji z večjim doneskom kot je prvotno nameravala. Tudi deželni odbor bo dal iz deželnih sredstev večjo vsoto.

Narodna delavska organizacija v Gorici je imela v nedeljo ustanovni občni zbor ob veliki udeležbi. Predsednikom organizacije je bil izvoljen Vladimir Knaflič. Naj bo vredna sovrstnica tržaške organizacije.

V Podgori pri Gorici so začeli nekateri ljudje pobirati podpise za italijansko pridigo ob nedeljah, čeprav v Podgori nič Lahov ni. „Slovenec“ pripominja, da so temu krivi — liberalci, da bi napravili razdor v občini.

Kranjsko.

Slovensko ženstvo in klerikalci. Našim klerikalcem, zlasti pa gotovi osebi med njimi, je narodno ljubljansko ženstvo tak trn v peti, da ga napada tudi takrat, kadar se loti kake občečlovekoljubne akcije. Ker je grozila vojna s Srbijo, so narodne dame sklenile za slučaj vojne organizirati oskrbovanje ranjencev v deželni bolnišnici in v Leonišču ter so imele tudi že tozadevni jako dobro obiskan sestanek. Glasilo človekoljubnih in krščanskih klerikalcev je pa vsled tega napadlo naše žene ter se oblastno trkalo na prsi, da klerikalni deželni odbor ne bo dal bolnice, da bi se človekoljubne dame vežbale v obvezovanju ranjencev. Večje grdobije si skoro ne moremo misliti in skoro ne bo najmanjše stvari, ki jo prirede naprednjaki ali naprednjakinje, katere ne bi klerikalci z blatom obmetavali in oblagali, čeprav se napredno časopisje kakor tudi napredna javnost niti ne zmeni za njih prireditve in akcije, ki bi se lahko veliko ostreje in s polnim pravom kritizirale. Črna zavist in ljubosumnost, da vsemogočni gospodarji kranjske dežele niti ene boljše stvari ne morejo spraviti skupaj, jih goni do take podlosti, da napadajo dostojno naše ženstvo, ki se je hotelo v blagi namen žrtvovati za ranjene naše vojake.

Nemški kranjski „Volksrat“ na delu! Neverjetno je, za kaj se naši kranjski banke-rotni Nemci vse brigajo. Pred nekaj časom je

gre she prehujdo ali pa moji lubleni zhi sem se gda komi kaj samera vas lepo prosim od-pustite meni ino meni pishte nasaj Kaiti sam bog ve zhi mo se vezh vidili ali ne Kajti sdaj pravijo kaj shemo nad turka shli. Jas ostanem vas ponishen priatel Joshef Kolednik pri Baron Voglsang Nro 47 Inf. Regiment pri 1. bataljoni pri 2. Compani.

Drugo pismo tako:

Moi lübi Josheph Kozbek!

Tak se godi dare je zhlovik drugemi dober, jas se morem she 14 Dni skrivati sa volo 7. Gmein sa kere sem jas pisa, toga sem ne jas naprava kai sem dol pisa to je naprava en gvishni Varashki Shribar is Lotmerka Johann Koprian zhi je no dobro napravleno nai ovega Kashtigajo ker je kmetom to naprava, nai se kmeti odgovorijo jas sem nedushni vtoti Rezhi, jas sem sato nizh ne slusha tudi nizh druga doba kak en falat kruha. Lubi Jusheph! prosim idi ti vzhasi kak je mogozhno ta v, Wozhkovez ino tistim Moshom tak rezhi nai vzhasi eno 5. ali 6. Moshi gre stotim Pison, Kak je na Graishino pisano dol k Velki Nedeli, ino tam nai Rezhs, Besedo ali Odpisek vsemejo te pa nai grejo gor na Kraisaamt v Marburg ino tam nai povejo hto je to dela is Fundamenta meni to nizh an negre, sakai bi te jas moga sa nije Terpeti, meni je vezh kak 20. Rainshki skode

finančno ministrstvo poklicalo v službovanje v računski oddelek finančnega ministrstva finančnega komisarja dr. Ellerja, ki je bil davčni nadzornik v Novem mestu. Dekret za to imenovanje je prišel že v Ljubljano in o tem je izvedel „Slovenec“, ki je hitro prinesel notico o tem imenovanju. Ljubljanski Nemci so bili na ta način opozorjeni na to imenovanje, ki je posebno jezilo finančnega komisarja dr. Mühleisna, kateri je sam mislil na to mesto, ker mu smrdi delo davčnega nadzornika na deželi, kamor bi že po vsej pravici moral iti pred par leti. Dr. Mühleisen je naglo tekel v kazino, kjer se je sestavilo pismo na nemškega ministra kra-jana dr. Schreinerja, naj prepreči imenovanje Slovenca dr. Ellerja in izkuša uveljaviti imenovanje dr. Mühleisna, ki je starejši, Nemeec ter tudi zmožen slovensčine. Dr. Schreiner je seveda tekel nad Bilinskega kot finančnega ministra ter ga premotil tako, da je finančno ministrstvo brzojavilo finančnemu ravnateljstvu v Ljubljano, naj ne izroči dekreta dr. Ellerju. Pismo nemškega „Volksrata“ je namreč vsebovalo tudi denunciacijo, da je dr. Eller panslavist, ker je daroval nekaj kronic za septemberske žrtve. K sreči je o tem zvedel neki slovenski parlamentarec, ki je ministra Bilinskega poučil ter dosegel, da se je prvotno imenovanje dr. Ellerja potrdilo. Ako bi slučajno Bilinski ne bil finančni minister, ampak kak nemški birokrat, bi se Slovincu dr. Ellerju, jako zmožnemu veščaku na finančnem polju, zgodila velika krivica in bil bi imenovan dr. Mühleisen, ki hoče od finančne službe le sladkosti uživati, kakor Nemci pri tej stroki sploh, odijozne službe na deželi pa prav rad prepušča skromnim Slovincem! Vse to nas lahko pouči, kako minuciozno delo izvršujejo Nemci na Kranjskem, da se brigajo za vsakega uradnika posebej ter tlačijo svoje ljudi v škodo slovenskim uradnikom na boljša mesta!

Za kaj se Nemci vse brigajo! Neka trafikantinja v Židovskih ulicah v Ljubljani je bila te dni obsojena na 20 K globe, ker je prodala konfisciran „Slovenski Narod.“ Kdo je povzročil to obsodbo? Nemška tvrdka Kastner je nalašč poslala svojega vajenca, ko je vedela, da je „Sl. Narod“ konfisciran, po to številko in trafikantinja ga je dala ter šla v nastavljen past nemške tvrdke. Ta tvrdka je posebi umevno trafikantinja naglo naznanila sodišču in zdaj je bila obsojena. Česa se moramo naučiti iz tega? Prvič, da si ljubljanske nemške trgovine ne žele, da bi zopet nastal mir in prejšnje stanje med prebivalstvom in drugič, da naši Nemci skušajo vsako priliko porabiti, da škodujejo Slovincem. Ali se nam more potem zameriti, če pozivljamo Slovence, naj podpirajo slovenske trgovine, kajti od teh se jim ni treba bati takih

kai sem ne doma. Gospozhka me zhe sa toga volo Noso djati ino Kashtigati.

Zhi kmeti nemorejo itti; te pa se nai pelajo sai majo konje hitri bojo fertig, kak hitro onni is Marburga pridejo, te jas grem dergozh domo.

Jas sem nō kmete prosa sa pisanje temozh kmeti so mene lepo prosili, tak sdai mi tudi nai is velke jezhe ali mantre vunpomagajo, ovazhi bom jas nje moga toshiti.

Zhi pa nedo pri velki Nedeli, ali pri Kraisaamt nizh rihtali te drugega Mitelna nō kak vzhasi morejo dergozh v, Wezh itti, ino tam povedati kak mene zhe Gospozhka kashtigati.

Josheph! Jusheph! pove vzhasi meni je slo sila. tudi idi k mojoj lublenoi Shen zhi je mogozhno nai se tudi ona same an vseme, jas sem toga kmetom nō naprava, temozh Lothmershki Shribar Johann Koprian ker je blusi 30 Let Doktorski Shribar v Radgoni bia, jas toga nevem delati, ino sem tudi nigdar nizh nei kres Gospozko ne huidega ne dobriga pissa.

Kak bode to hitro sklenjeno, te ti meni vzhasi pishi kak bode, kai bom jas veda bo dobro ali huido, jel boden pres straha Sloboden Doma ali nei. tisto pismo ti poshli k svetemi Duhi mojemi Sini Franzi, ino on mi njo nai vzhasi pernesee,

Dare gori tak slo te tak vun s gore ogen leti 2 vuri Dauzh pa na kaj perleti vse sashge no gori zhije let Kaj zhe goreti

Jas vas she enkrat vse posdravim ino ostanem vash ponizhen Sin Do smerti pri Baron Voglesang Nro 47 Inf. Regiment pri pervin pataljoni no pri 3 tretji Kompani

Joshef Slana

Tomash Koztpik lepo posdravi vse te Svoje Ozho no Mater Sestro no Brata no vso Svojo shlahto snanze no priatale Ias sem tudi she sdrav no vesea v Napoletanskoj Deshele ino vas lubleno prosim sa eno odpisanje Jas bi rad veda She Ste vi vsi shivi no sdravi no zhi je kaj novega pri vas ino ostanem vas verni Sin do Smerti. Tomash Koztpik pri Baron Voglsan Nro 47 Linie. Inf. Regiment pri 2. bataljoni no pri 10. Kampani. v mestu Napoli.

Joshef Kolednig sbozhkovetz Jas tudi pistin lepo posdraviti mojega Ozhe no Mater Brate no Sestre no zelo svojo rodvino ino lepo vas moji lubleni ludje prosim sa eno meni kak najhitreisho Antvort na saj Jas bi rat veda gde je Kolman ksoldakon prisha eli Doma al v Grazi pa sa Antoneka tudi Jaz tudi posdravim Mizo Ansheliza no tudi jeno Mater zhe she so zhivi ino bi rat nekaj tudi od njih doba kak kaj she shivijo oni. Jas bi tudi rat veda kak zhi je kaj novega pri vas zhuti Jaz van na snanje dan kaj sem Jas she sdrav no mi ne

preganjanj, kakor je to storila nemška firma Kastner!

Kar je napredno, — je antidinastično in nepatrijotično! „Grazer Tagblatt“, torej list, ki bi rajše danes nego jutri želel, da pride Avstrija pod Nemčijo in kateremu je zveličanje klic „Heil Deutschland“, se cedi patrijotizma, kadar gre ogrditi in očrniti Slovence, da so prijatelji Srbov tedaj v teh časih veleizdajalci. V številki od srede navaja zopet različne stvari, kakor kongres žurnalistov v Sofiji in obisk Belgrada, kjer so bili Slovenci najljubeznivejše sprejeti, dalje citira iz „Slov. Naroda“ odstavke, v katerih se je že pred leti pisalo za Srbijo in proti Avstriji kot neprijateljici Slovanov, omenja jubilejsko razsvetljavo 2. decembra lanskega leta ter pravi na koncu: „Vse in povsem žalostna slika. To so sadovi dolgoletne potrpežljivosti in razvajenja slovenskih liberalcev. Največjega pomisleka je pa okolnost, da so v liberalnem taboru skoro polnoštevno slovenski uradniki, katerim ima pravzaprav stranka zahvaliti svoj obstoj. Usodepolno bi bilo, ako bi se hotelo z dosedanjim prizanašanjem še nadaljevati, kajti potem bi bila nevarnost, da bi tudi dobro kmetško ljudstvo se navzelo državi in nemštvu nevarnih tendenc slovenskih srbskih prijateljev.“ Namen je očiten in hoče se napredne Slovence denuncirati kot sovražnike države, ki bi v slučaju vojne s Srbijo še lahko kak „p u n t“ napravili v Ljubljani. V tem se pa hoče tudi uradnike strašiti, da bi ne šli z napredno stranko, ker bi se jih potem istotako smatralo za „veleizdajalce“. Da „Slovenec“ napredno stranko prav tako sodi, je tudi že pokazal, ko očita, da dajemo Srbom korajžo, da tako nastopajo. Stvar je sicer zelo smešna, toda v ozadju se skriva gadjji pik — denunciacija, katero klerikalci porablajo pri vsaki najmanjši priliki. No, uradniki so značajnejši nego drugi stanovi in v tem oziru se ni treba klerikalcem bati, da bi imeli preveč sitnosti z njimi, kako jih poplašati!

Loški Potok klerikalni! Iz ljubega nam tovariša „Slovenca“ posnemamo, da so klerikalci pri zadnjih občinskih volitvah v Loškem potoku zmagali v tretjem in drugem razredu. Čudno se nam zdi to poročilo, kajti to je vendar kraj naprednjakov, kjer je bivša „Gospodarska stranka“ imela glavno zaslonbo. Kje je bil g. Ivan Rus, ki smo ga imeli in ga še imamo za enega najinteligentnejših naprednih glav. Ali ga je poraz in brezuspešni nastop gospodarske stranke tako potrl, da je opustil vsako politično delovanje in zanimanje celo za gospodarsko stran svoje občine? Ne verjamemo! Rus je ostal tisti kakor poprej in ako je bil nekdan eden najboljših bojnikov v naprednih vrstah, se zdaj tudi ni izpremenil in se tudi ni mogel izpremeniti. Zidamo nanj in kakor smo se

Attres se tak naredè

Tota

Pisma slishi mojemi prijateli Joshephi Stüchetzi
vu

N. N.

Gorize obojje nai Shena lepo opravi, ino dela, tudi Bog toga nedai kaibi koga drugega rada mela, kak samo mene, mojega lubega Sineka malega Miklosheka nai lepo visha.

Jas prosim lepo nesabi ti toga, Duge kere mija Sheno! mava to boma vse lepo v Jesen plazhala sai bojo Gorize nekai Rodile.

Jas Sheno lepo sto ino taushentkrat pustim posdraviti.

Tudi lepo posdravim mojega lubega Prijatela Joshepha Kozbeka.

Joseph Stuchetz, Schullehrer.

Von N. N.

An

Den Joseph Kozbeck Bauersohn zu Drahorn
Pfarr Kleinsonntag

zu

Ex officiosum.

Drahorn.

Kmečki fant iz leta 1822 in ljudski učitelj iz leta 1847 nam predočujeta svoje duševno razpoloženje.

Zanimiv je jezik v prvem pismu. Tako govorijo na Ščavnici na Štajerskem ob Muri.

mlajše moči pridružile napredni stranki, ji dale novo življenjsko silo, tako se zanašamo, da se bodo vsi bivši nezadovoljneži zopet vrnili pod streho napredne stranke, iz katere se je izrinila vsaka demagogija!

Ljudstvo zoper klerikalce. „Slov. Narodu“ se poroča: „V nedeljo so klerikalci priredili na Čatežu pri Veliki Loki shod, ki se jim je pa slabo obnesel. Ljudstvo je sito klerikalnega varanja in začelo se je puntati. Ko se je razvedelo, da bo shod in da pridejo dr. Lampe, Mandelj in dr. Hočevar, je ljudstvo drvelo od vseh strani na Čatež, ne samo moški, nego tudi ženske. Kar je bilo na Čatežu, to ni bil shod, to je bil vihar. Kakor muhe so zleteli govorniki v stran. Razjarjeno ljudstvo jim je dvakrat podrlo oder. Zadnji je nastopil dr. Lampe. Udaril se je na prsi, rekoč: „Jaz sem Peter skala, kdo mi kaj more?“ Komaj je izpregovoril te besede, že so ga kmetje držali za noge in oder je zletel razbit na vse strani. Dr. Lampe je zbežal v prvo nadstropje in od tamkaj z okna stresal svojo jezo. Kmetje so metali nanj pesek, čike in konjske odpadke. Lampe je pa vpil in vpil — menda sam ni vedel, kaj klepeče. Ko je začel še po gostilničarjih udrihati, so ga zgrabili trije krčmarji in ga potegnili v farovž in konec je bilo njegovega govora. Čateški župnik je bil vsled teh dogodkov tako razburjen, da se je nekam zaletel in je krvav letal okoli. Klerikalci si niso upali iti na postajo Št. Lovrenc, ker jim je ljudstvo zastavilo pot, in so zbežali proti Litiji.“ — Pripomnimo le to: kadar bo prišlo kmetško ljudstvo do spoznanja, kam ga vodijo klerikalni osrečevalci in ko bo videlo neizpolnjenje praznih obljub, bo samo brez protiajitacije pomedlo s takimi osrečevalci. Naprednjaki nočemo in ne maramo nikjer sile, pošteno in odkrito se hočemo boriti proti klerikalnemu hinavstvu, če pa klerikalni privrženci sami našenejo svoje poslance, ker jim ne zaupajo, je nam tudi prav. Čimprej pride ljudstvo do samostojnega mišljenja, tem bolje za napredno stranko, pa naj si potem to ljudstvo tudi samo izbere svoje zaupnike in zastopnike!

Finančna prokuratura v Ljubljani se je zapletla v konflikt s Kranjskim deželnim odborom. Ta je namreč od nje zahteval, da mora vsikdar, kadar zastopa dež. odbor, rabiti proti strankam slovenski jezik. Fin. prokuratura je ošabno odgovorila, da v osebnem občevanju v potrebi to itak stori, to se pravi: dopisovali bomo pa še v naprej samo nemško. Zdaj je dež. odbor sklenil, da odslej ne reflektira več na zastopstvo fin. prokurate in si bo na drug način pomagal.

Kje je kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske? Kmalu po septemskih

Da je Slovenec kot vojak po vsem tedaj znanem svetu prišel, to se ve. Če se pa prisposablja, kako zdaj iz Amerike prišlo pismo kakega našega fanta, našel se bo isti slog, isto izražanje naivnih misli. Jezik iz leta 1822 pa bo bralec našel čistejši od sedanjega naših v tujini živečih fantov. Dolga leta niso nivoa omike dvignila.

Zanimivo je drugo pismo tedanjega „šolmoštra“. Če je pred letom 1848 ljudski učitelj 100 gl. na leto zaslužil, je bilo veliko. In še te je moral pobirati na biri. Bil je cerkovnik, stregel je v farovžu pri posameznih, gledal, da pri krstih, ženitvanjskih posameznih, sedminah kak boljši grizljaj dobi. V nekaterih krajih je smel ob času žetve šolo zapreti ter iti kmetom dninariti, da si kaj več zasluži. Seveda je bil odvisen pri vsaki stopinji od farovža in njegova žena od farovške kuharice. Ta ljudski učitelj seveda ni imel dosti študij. V navedenem pismu podpisani Josip Stuhec, eden pradedov že umrlega g. Stuheca, c. kr. svetovalca pri okrožni sodnji v Celju ter njegovega sina drja Bele Stuhec, zdravnika v Ptuj — znanega slov. baritonista, kaže večjo omiko, kakor so jo tedanji ljudski učitelji imeli.

Žal, da nam še nihče naših zgodovinarjev ni popisal slovenske zgodovine iz let 1847—1848. Vsak avstrijski narod si je spomine iz teh važnih let zapisal, mi ne. In vendar nismo bili v teh letih najpobožnejše in mirne ovčice. Med sloven-

dogodkih je upravni odbor Mestne hranilnice sklenil, da ustanovi kreditno društvo z ozirom na to, da je kreditno društvo Kranjske hranilnice odpovedalo kredit slovenskim trgovcem in obrtnikom, da je marsikateri teh prišel v nemalo zadrego. Marsikdo je le s težavo dobil drugje kredit, marsikdo tudi ne in prišel v stisko. Kreditno društvo je jako blagodejna naprava in za marsikaterega obrtnika in trgovca življenjske važnosti, zato je uredništvo rado ustreglo prošnji nekega trgovca, naj vprašamo predsedstvo Mestne hranilnice, kaj je s to zadevo. Skoro bo pol leta preteklo, a nič še ni slišati o ustanovitvi, čeprav so se tozadevna pravila že davno sestavila in tudi deželni vladi predložila. V interesu malih trgovcev in obrtnikov torej ponavljamo vprašanje, v koliko je zadeva dozorela in če smejo interesentje kmalu pričakovati ustanovitve toli potrebnega Kreditnega društva, kajti odkrito povedano: Kreditno društvo Kranjske hranilnice je bilo za nas trgovce velika dobrota in ker je zdaj odpovedan kredit, moramo tembolj želeli napravo takega slovenskega zavoda.

Občinske volitve v Idriji so se izvršile s popolnim porazom klerikalcev. Kar poskrili so se po luknjah in si pod klerikalno zastavo niti na volišče niso upali. Nastopili so le v tretjem razredu kot neodvisna stranka, toda z najsilnejšo agitacijo in terorizmom so spravili skupaj le 158 glasov, dočim so dobili napredni kandidatje 229 glasov. V drugem razredu so dobili klerikalci 6, naprednjaki 18 glasov, v prvem razredu 9, naprednjaki pa 36 glasov. S tem ima bivši občinski odbor, ki je bil krivično razpuščen, največje zadoščenje, klerikalni deželni odbor, ki je hotel s svojim gerentom terorizirati napredno idrijsko mesto, pa veliko zausnico. S tem je menda konec protipostavnemu in ustavnemu razmerju v idrijskem občinskem odboru, ki je s svojim gerentstvom v obraz bil vsaki pravici. Gerentu Zazuli, vpojojenemu državnemu uradniku, ki je zdaj pokazal, da je še vedno dober za delo, pa želimo, da ga država zopet nastavi na prejšnje mesto, kajti sramota je vendar, da taki čili in živahni ljudje že uživajo pokoj.

Pri volitvah v tržaško zavarovalnico proti nezgodam — Slovenci propadli. Pri dopolnilni volitvi v skupini delojemalcev sta slovenska kandidata propadla. Dobila sta 2490, socijalna demokrata pa 3133 glasov. Kriva je v prvi vrsti večška papirnica, ki je poslala nepravilno podpisano glasovnico za 641 glasov, katere je volilna komisija zavrgla. Napaka obstoji v tem, da vodstvo tovarne ni dalo podpisati glasovnice zaupniku delojemalcev. To napako je napravilo vodstvo že pri prvi volitvi in jo je drugič najbrž namenoma ponovilo. Kranjska

skimi kmeti je vrelo, kakor drugod, dasi so ti in drugi kmetje pustili revolucionarje v mestih na cedilu. Le kmet je dobil koristi iz te revolucije, meščan in mestni delavec, dijak sta tedaj za kmeta na barikadah in pod Windischgrätzovimi krogli umirali. (Tisti Windischgrätz je bil one plemenitaške rodovine, ki ima od časa protireformacije v Konjicah in na Notranjskem svoja veleposestva.) Stuhecovo pismo nam kaže, kako je bil ljudski učitelj, ta najubožnejši študirani proletarec tedanjega časa, v delu za revolucijo. Stuhec se je potem skrival po hostah. „Nedolžen“ gotovo ni bil, sicer se ne bi skrival. Kakor tedanje patrimonialne sodnje niso dosti preiskovale, če je kdo kriv, ali nekriv, bil bi Stuheca lahko župnik zaščitil, ko bi bil veren podložnik gosposke in župnika. Te gosposke je bil tedaj župnik važen ud. Kmete je revoltiral, to je gotovo, ali imel je mlado ženo in „malega Mikožeka“ doma in vinograde, domu bi rad prišel, ko je videl, da se kmet ne spusti iz godrnjanja v dejansko revolucionarno delo. — Dobro bi bilo, da bi se slovenski kulturni zgodovinarji spominjali tudi slovenske revolucionarne dobe 1848. Drugi narodi imajo svojo zgodovino teh let, zato bi bila tudi za nas jako hvaležna snov ne samo s kulturnega, ampak tudi z zgodovinskega stališča.

Kdor še ni poravnal naročnine, naj stori svojo dolžnost!

je sicer vobče storila svojo dolžnost, v manjši meri pa Primorska in Dalmacija. „Slovenec“ celo trdi, da so nekateri Slovenci volili z laško-socialno demokratsko kliko, česar pa ne verujemo, ker pravi „Slovenec“, da so bili to liberalci. Tem bi rad vsak greh natvezil na grbo.

Stroga obsodba. Plakater Anton Smole v Ljubljani je baje nekemu vojaku Belgijcu pljunil v obraz in je bil radi tega tožen razžaljenja Belgijcev. Prvi sodnik se o njegovi krivdi ni mogel prepričati ter ga je oprostil. Na pritožbo državnega pravdnictva je deželno sodišče pod predsedstvom dvornega svetnika Pajka obsodilo Smoleta na enomesečen zapor!

V Grosupljem na Dolenjskem se je ustanovila Ciril-Methodova podružnica. Beležimo to s tem večjim zadovoljstvom, ker spada ta kraj v okrožje klerikalne domene. Morda se bodo naši klerikalci vseeno streznili ter tudi zase uporabljali načelo Nemcev, ki pravi: Nemci brez razlike političkega strankarskega prepričanja so lahko člani nemškega Schulvereina! Torej se tudi naši klerikalci lahko zbirajo pod streho C. M. družbe!

Aljažev dom v Vratih je sneženi plaz zelo poškodoval. Zgornji del stavbe je popolnoma odnesel ter spodnjega močno poškodoval. „Slov. planinsko društvo“ je s tem zadobilo velikansko škodo, ki se cení nad 20.000 K. Apeliralo se bo na vse rodoljubne Slovence, da bo mogoče to važno stavbo zopet zgraditi.

Mladeniški naraščaj narodne delavske organizacije v Ljubljani vzbuja najlepše nade za napredek narodnih delavcev, o čemer smo se prepričali pri nedeljskem gledališkem večeru, na katerem so nastopali sami rokodelski in drugi obrtni vajenci. Svoje vloge so najbolje pogodili in pristrčno, zaslužno odobravanje v velikem številu zbranega občinstva naj jim bo v vzpodbudo, da nadaljujejo svojo izobrazbo na prosvetnem in zabavnem polju.

Sokol na Bledu. V nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor Sokola na Bledu, ki se ga je udeležilo 60 članov. Društvo šteje ob svoji ustanovitvi že 85 članov. Za starosta je bil izvoljen za blejsko občino zelo zaslužni bivši župan Jakob Peternel.

Uravnava vipavskega vodovja. Poljedelsko ministrstvo je odobrilo načrte, po katerih bi se uravnalo vipavsko vodovje. Proračun stroškov znaša v skupnem znesku 1,152.000 K. Z ozirom na to, da je vsako leto poplavljen državna cesta, je ministrstvo za javna dela do-

Pisma in dopisnice z laskavim priznanjem in z raznih strani izraženo pohvalo nas sicer zelo veselje — dokazujejo namreč jasno, da je list vreden izdatne podpore slovenskih rodoljubov —, a še bolj bi bilo založništvo zadovoljno, če bi vsi, ki se niso poslali naročnine, izpolnili **takoj** svojo dolžnost! Lista menda nihče zastoj ne zahteva, zato naj še posebno tisti, ki imajo poslani še zaostalo naročnino, upoštevajo vendar že tolikrat ponovljene opomine; od upravištva so v ta namen prejeli že več nakaznic.

volilo 2 odstotka v znesku 24.000 kron državne podpore.

Sadjarški tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi na veliki četrtek dne 8. aprila t. l. praktični sadjarški tečaj o izgoji, režnji in saditvi sadnega drevja. Udeležba je dovoljena vsakemu. Vabimo zlasti gg. ljudske učitelje in naše sadjerejce, da se tečaja mnogoštevilno udeležijo. Pričetek tečaja ob 9. dopoldne.

Sedanje stanje vojaškega zrakoplovstva.

Presenetljivi uspehi grofa Zeppelina in majorja Parsevala tvorijo začetek nove dobe zrakoplovstva in so dokazali, da je zrakoplovstvo že odraslo otroški dobi. Zlasti vojaško zrakoplovstvo se lahko ponaša z lepimi iznajdbami.

Nemčija ima vodilno vlogo, ker ima že tri vojaške zrakoplove ter bo v Strassburgu, Kolinu, Mainzu in Griesbeinu ustanovila zrakoplovne postaje.

Francoska je prva pričela uporabljati vojaške zrakoplove. Zrakoplov „Ville de Paris“ je 1. novembra pr. leta dovršil vožnjo 200 km v skoro petih urah. Zrakoplov „Republika“ je

stopil zdaj v ozadje, ker so zrakoplovci brata Wright, Farman in Bleriot s svojimi letalnimi stroji dobili premoč. Poskušnje so dosegle 20 do 30 km z zanesljivim krmilarenjem. Francoska polaga veliko važnost na vojaško zrakoplovstvo, temu dokaz je, da so se v zbornici poslancev in v senatu dovolili izredni zneski za izboljšanje vojaškega zrakoplovstva.

Italija je s svojim zrakoplovom „Dirigibile“ napravila jako gladke poskušne vožnje. Zrakoplov ima obliko cigare in 2800 kubičnih metrov vsebine. Motor ima 60 konjskih moči. Najnovejše novice javljajo, da je vlada kupila Wrightov zrakoplov in da se bode po tem tipu za vojaške namene zgradilo še deset strojev.

Na Angleškem so zgradili motorni zrakoplov na plin. Napravljen je po francoskem sistemu poltridih modelov.

Za Švico gradi inženjer Liewentaal, ki je kot sodelavec Zeppelinov in Lebandyjev teoretično in praktično delal na problemu zrakoplovov, ki se dajo voditi, motorni zrakoplov v Vernieru. Inženjer računa na hitrost 60 km in na 72urno bivanje v zraku.

Tudi v Španiji so se že delali poskusi, toda v zadnjem času ni ničesar slišati o njih.

Najbolj varno naložen denar

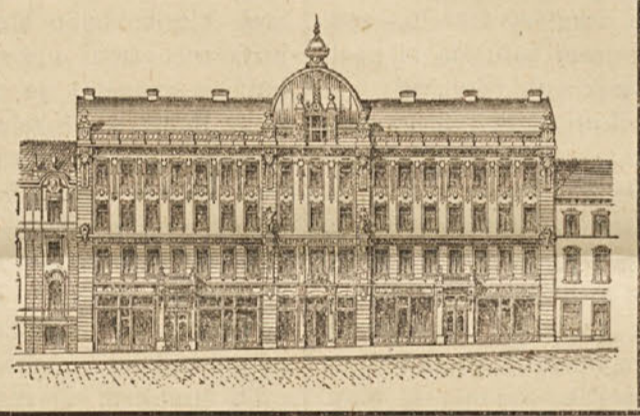
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

ker je podvržena javnemu nadzorstvu.

Stanje hran. vlog: nad 34 milijonov K

Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih ulicah prej Slonovih ul. št. 3 nasproti frančiškanskemu klostru.

Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obrestih plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa zaračunje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice i vrednostne papirje.

Tiskovine

za industrijo, trgovino in obrt od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika. Tisk umetniških razglednic. Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VEČBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJŠA DELA. × × IZVRŠITEV VEDNO × PRIZNANO LIČNA IN PO ZMERNIH CENAH. ×

Založništvo

„Našega Lista“ s priloženo „Slov. Gospodinja“ Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami. Knjigoveznica. Zaloga in izdelovanje šolskih zvezkov.

V Avstriji še ni mogla vojaška uprava delati poskuse z zrakoplovi, ker manjka — denarja. Treba bo počakati, kakšne uspehe bodo dosegle druge države, potem bomo pa šli za njimi, če bo kaj več denarja. Inženier Baumeister je sicer predložil projekt nekega zrakoplova, toda zelo dvomijo vanj, ker so bile izkušnje preslabe, ki jih je Avstrija doslej imela. Mnenja smo pa, da se še lahko počaka z milijoni in milijoni kron, ki veljajo taki poskusi, in se bo raje že izgotovljene balone kupilo v tovarni, ki se je v New-Jorku zgradila za zrakoplove. Druge države imajo več denarja, naj ga torej porabijo za poskuse, saj ima od iznajdb itak cel svet koristi.

Stoletnica N. Gogola. Dne 31. marca t. l. je preteklo sto let, odkar se je rodil veliki ruski humorist in satirik Nikolaj Gogol. Glavna njegova dela so „Taras Bulba“, „Revizor“ in „Mrtve duše.“ Pred kratkim smo priobčili tudi v našem listu povest „Čarovnik.“

Slovaški župnik Hlinka. Spiški (Zips) škof je proti slovaškemu župniku in poslancu Hlinki poslal na Vatikan celo obtožnico zaradi njegovih „prestopkov“. A nobenega ni mogel dokazati. Kakor znano, je škof Hlinko svoj čas suspendiral; Vatikan je sedaj škofa pozval, da mora suspenzacija takoj preklicati. Hlinka je še v ječi. Madžarski škofje in madžarska vlada — vsi postopajo enako barbarsko!

Angleški časnikarski kongres. Meseca rožnika bodo imeli angleški časnikarji v Londonu kongres, kateremu se že sedaj od strani angleške vlade posvečuje največja pozornost. Kongresa se bo udeležilo 60 delegatov, kateri bodo zastopali 300 kolonijalnih časnikov, brez razlike kake stranke. Posvetovanjem bodo tudi prisostvovali ministri Cromer in Milner, prestolonaslednik, londonski župan, parlament in različna angleška mesta se bavijo že stem, kako in na kak najlepši način bi sprejeli in pogostili zastopnike vsega angleškega časopisja.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. **zobo-**
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobiva se povsod

Svoji k svojim!

Priporoča se **slovenska trgovina**

Janko Češnik

Ljubljana ~ Singerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluze in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluze in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapetri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odej.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Steckenpferd lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo
in proti pegam.

— Dobiti je povsod. —

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

4 pari čevljev za samo 7 K

Vsled zastanka plačil več velikih tovaren mi je bilo naročeno, veliko 50.000 parov ponuditi globoko pod izdejalno ceno. — Prodam torej vsakemu 2 para čevljev z natezki za gospode in 2 para za dame, usnje rujavo ali črno, galoširano z močno zbitimi podplati, najelegantnejša oblika. — Velikost po št. Vsi 4 pari stanejo samo K 7.—. Pošiljam po povzetju.

S. Urbach, razpošiljalnica čevljev, Krakov št. 179
Zamenjava dovoljena, tudi se vrne denar.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborna zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada
iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od
vsakega in jih obrestuje

Denarni promet
v letu 1907:

kron 5.500.000

po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 %.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Slavna šolska vodstva in gg. trgovci!

**Naročajte in priporočajte
šolske zvezke
slovenskega izdelka!**

Založnik **A. Slatnar** v Kamniku. Glavne zaloge v Ljubljani pri V. Kenda, Vaso Petričič, Iv. Bonač i. dr. ter pri trgovcih po deželi.

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 12,434-933-24

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1907
K 12,888.795-43

Denarni promet
K 59,197.246-20

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Zvezdno!

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri
iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremovljivega lodna.

Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

š. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudvika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojov.

Dogodki iz dobe okupacije Herceg-Bosne.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otročjih čevljev

iz najboljših tovarov, domačih in tujih.

Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3,000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:
300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfove
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodih in steklenicah.